

3. A beolvadó társaság javára telekkönyvileg bejegyzett jelzálogjogoknak és egyéb idegen dologbeli jogoknak a fennmaradó társaságra való átruházásáról készült okiratok 20.000 K állandó összegű illeték alá esnek, ha csak az érték szerint járó fokozatos illeték ennél nem kevesebb.

4. A 2. és 3. pontban említett jogáttruházásoknak telekkönyvi bejegyzése illetékmentes; a telekhatóságához benyújtott beadvány után azonban a beadványi illetéket le kell róni.

5. Az egyesüléssel keletkező társaság cégének bejegyzését vagy pedig a fennmaradó társaság alaptőkeemelésének bejegyzésére vonatkozó cégbirósági beadvány a következő illeték alá esik:

a) a szövetkezet cégbejegyzését kérő beadványi illetéke 100.000 korona, de az illeték nem haladhatja meg az alálkülő közgyűlésig jegyzett illetékrész- vagy törzsbetét-tőke 10 százalékát;

b) a részvénytársaság cégének vagy alaptőkefelemelésének bejegyzését kérő beadványra 100.000 korona illetéket kell leróni abban az esetben, ha az alaptőke vagy alaptőkeszaporulat a részvénykibocsátási illeték alól mentes: ha csak részben mentes, akkor a nem mentes rész után a rendes szabályoknak megfelelő beadványi illetéket kell leróni s ha az így megállapított illeték kevesebb, mint amennyi az egész alaptőke vagy alaptőkeszaporulat figyelembevételével járna, akkor a mentes rész után külön 100.000 korona illetéket kell leróni; a nem mentes résznek megfelelő arányban pedig meg kell fizetni továbbá az első ízben kivetett társulati adó alapján kiszabható beadványi illetéket is.

Az adóhivatalhoz, illetve Budapesten a Központi Díj- és Illetékki- szabási Hivatalhoz az egyesülésre vonatkozó bejelentést ép úgy meg kell tenni, mintha az illetékmentesség nem forogna fenn.

Az állami ingatlanáttruházási illeték alól való mentesség esetén a városi ingatlanáttruházási illeték sem jár. Az illetékegyenérték fizetési kötelezettségét az egyesülés nem érinti. Ha az egyesülés illetékmentes, a beolvadó társaság vagyonának a beolvasztó társaságra való átruházása alkalmából sem általános forgalmiadót, sem értékpapírforgalmiadót nem kell fizetni.

Joggyakorlat.

Az adófelszámolási bizottság az adózó kérelmére könyvvizsgálatot elrendelni köteles. A könyvvizsgálat elrendelését nem pótolja egy olyan felhívás, hogy az adózó könyveit a bizottság által való megtekintés végett a tárgyaláson mutassa be. (Közigazgatási Biróság 11.445/1923. P. szám.) A megtámadott határozat indokolásából megállapítható, hogy az adófelszámolási bizottság az adóalap megállapíthatása végett maga is szükségesnek tartotta az adózó által is kért könyvvizsgálatot.

Ennélfogva az 1909 : X. t.-c. 59. §-ának 4. pontja helyébe lépett 1920. évi XXIII. t.-c. 26. §-a értelmében tartozott volna a könyvvizsgálatot elrendelni és a hitelesített alakban bemutatott nyereség-vesztesség-számlát csak akkor hagyhatta volna figyelmen kívül, ha az adózó fél könyveit vizsgálat céljából nem bocsátotta volna a hatóságnak rendelkezésre, vagy a vizsgálat eredménye szerint adatait nem igazolta volna.

A könyvvizsgálat elrendelését nem pótolja az a felhívás, hogy az adózó könyveit a tárgyalásra hozza el a bizottságnak a könyvvitelben jártas tagjai által való megtekintés végett, mert a könyvvizsgálat az

1921. évi 52.000. sz. pénzügyminiszteri rendelet 51. és 37. §-ai értelmében ahhoz értő pénzügyi tisztviselő által, esetleg az adózó által alkalmazott ellenőrző szakértő közbenjöttével foganatosítandó s abból, hogy az adózó vonakodott könyveit a tárgyalásra elhozni s a vizsgálatot Bécsben — a könyvvitel helyén — kérte foganatosíttatni, nem következik, hogy az idézett rendelet szerint a bizottság székhelyén foganatosítandó vizsgálat céljából sem bocsátotta volna könyveit rendelkezésre.

Szakértő gyanánt az adózóval versenyviszonyban levő üzlet tulajdonosa nem alkalmazható. (Közigazgatási Biróság 11,445/1923. P. szám.) A vagyron tekintetében az adófelszólamlási bizottság az 1923. április 30-án kihallgatott szakértő véleménye alapján hagyta figyelmen kívül az adózó mérlegében és leltárában foglalt értékelést.

Minthogy ez a szakértő — ki az 1921. évi 52.000. sz. pénzügyminiszteri rendelet 35. §-a értelmében, mint versenyüzlet tulajdonosa, nem is lett volna szakértőül alkalmazható — a hivatalos titoktartására való figyelmeztetéssel az adózó fél tudta nélkül hallgattatott meg s véleménye azzal utólag sem közöltetett, a szakértői bizonyításnak törvényszerű foganatosítását kellett elrendelni.

Külföldön fekvő árunak belföldön eszközölt, külföldi vevőre, illetve fogyasztóra történő átruházása nem tekinthető belföldön folytatott kereseti tevékenységnek és az ilyen áruszállítás nem tárgya az általános forgalmiadónak. (Közigazgatási Biróság 2453/1924. P. szám.) A panasszal megátámadott forgalmiadót a panaszos részvénytársaságnak olyan áruszállítási ügyletéből eredő bevétele után vetették ki, amely ugyan a belföldön köttetett meg, de külföldön fekvő árunak külföldre történt eladására vonatkozott, tehát amelynél az áruszállítás tényleg nem a belföldön, hanem a külföldön nyert lebonyolítást. Az 1921 : XXXIX. t.-c. általános indokolásából, valamint a részletes indokolás 27. és 28. §-aiból kitünőleg az általános forgalmiadó a belföldön eszközölt áruszállítások és kifejtett munkateljesítmények adó alá vonásának formájában tulajdonképpen általános fogyasztási adó jellegű, áthárítás útján végeredményben a belföldön lakos vevőket, illetve fogyasztókat terhelő közszolgáltatásként hozottt be és ennek megfelelően ezt az adót a magyar állam csupán a belföldön folytatott kereseti tevékenységből, belföldön beszedett fizetések után követeli. Ez elv érvényesülése jut kifejezésre az említett törvénycikk 39. és 40. §-ában is, amelyek az árukivittelt és átvittelt, tehát a külföldre történő, illetve a külföldön lebonyolított áruszállítást illetőleg akként rendelkeznek, hogy a belföldön kereseti tevékenységet folytatók részéről áruknak igazoltan külföldre történt szállítása épügy, mint áruknek — belföldön történt átruházás nélkül — az ország területén való átvitele nem esik általános forgalmiadó alá. A fenyűzési forgalmiadóról szóló és az általános forgalmiadó elveivel azonos alapelveken nyugvó 1920 : XVI. t.-c. 1. §-a szerint is a forgalmiadó tárgya az adóköteles fél kereseti tevékenységéhez tartozó belföldön történő áruátruházás. Minthogy pedig a külföldön fekvő árunak külföldön eszközölt, külföldi vevőre, illetve fogyasztóra történt átruházása nyilvánvalóan külföldön lebonyolított áruszállítást, illetve külföldön kifejtett kereseti tevékenységet jelent és így ez